

13MY 51 – VI (153)

B.A. VI Semester Degree Examination, May 2013

SANSKRIT (Basic)

अभिज्ञानशाकुन्तलं – V to VII

अभिज्ञानशाकुन्तलं I – 60

व्याकरणम् – 20

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

I. Translate and explain **any two** of the following :

(2×7=14)

ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರಿ (ಬೇಕಾದ ಎರಡಕ್ಕೆ) :

- 1) भानुः सकृद्युक्ततुरङ्ग एव
रात्रिदिवं गन्धवहः प्रयाति ।
शेषः सदैवाहितभूमिभारः
पष्ठांशवृत्तेरपि धर्म एषः ॥
- 2) मुनिसुताप्रणयस्मृतिरोधिना
मम च मुक्तमिदं तमसा मनः ।
मनसिजेन सखे प्रहरिष्यता
धनुषि चूतशरश्च निवेशितः ॥
- 3) अनेन कस्यापि कुलाङ्घ्रेण
स्पृष्टस्य गात्रेषु सुखं ममैवम् ।
कां निर्वृतिं चेतसि तस्य कुर्या-
द्यस्यायमङ्गात्कृतिनः प्ररूढः ॥
- 4) पुत्रस्य ते रणशिरस्ययमग्रयायी
दुष्यन्त इत्यभिहितो भुवनस्य भर्ता ।
चापेन यस्य विनिवर्तितकर्म जातं
तत्क्रोटिमत्कुलिशमाभरणं मघोनः ॥

P.T.O.

II. त्रीणि कृते ससन्दर्भं व्याख्यात ।

(3x4=12)

ಬೇಕಾದ ಮೂರಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭ ದೊಡನೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿರಿ:

Reference to the context **any three** of the following :

- 1) भावस्थिराणि जननान्तर सौहृदानि ।
- 2) शीतं दिवा स्थानमिव द्विपेन्द्रः ।
- 3) वसुंधरा काल इवोप्तबीजा ।
- 4) नवोषसा भिन्नमिवैकपङ्कजम् ।
- 5) कृष्णसर्पशिशुनेव चन्दनम् ।

III. द्वे कृते टिप्पण्यौ लिखत ।

(2x6=12)

ಬೇಕಾದ ಎರಡಕ್ಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- 1) दुष्यन्तः
- 2) मातलिः
- 3) शकुन्तला
- 4) नान्दी.

IV. पंचमांकस्य सारांशं लिखत ।

12

ಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕದ ಐದನೆಯ ಅಂಕದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write a summary of the Fifth Act of the play Shakuntala.

अथवा / OR

‘उपमा कालिदासस्य’ इति उक्तिं साधयत ।

‘उपमा कालिदासस्य’ ಎಂಬ ಉಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರಿ.

‘उपमा कालिदासस्य’ Justify.

V. ಅ) ಪ್ರಯೋಗಂ ಪರಿವರ್ತಯತ | (ಪಂಚಾನಾಂ ಕೃತೇ) :

ಬೆಲಾದ ಐದು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿರಿ :

Change the voices **any five** of the following :

(2×5=10)

- 1) ಕೃಷ್ಣಾಃ ಭಕ್ತಾನ್ ರಕ್ಷತಿ |
- 2) ವಿದೂಷಕಃ ದುಷ್ಯಂತಮ್ ಪೃಚ್ಛತಿ |
- 3) ಮಾತಲಿಃ ವಿದೂಷಕಂ ಗೃಹೀತವಾನ್ |
- 4) ಶಕುಂತಲಾ ದುಷ್ಯಂತಂ ಪಶ್ಯತಿ |
- 5) ರಾಜಾ ಪ್ರತೀಹಾರಿ ಅಜ್ಞಾಪ್ಯತೇ |
- 6) ವಸುಮತೀ ಉಪವನಂ ಗಚ್ಛತಿ |
- 7) ಮಯಾ ದೇವಃ ನಮ್ಯತೇ |
- 8) ಶಕುಂತಲಯಾ ಪಾದಪಾಃ ಸಿಂಚ್ಯಂತೇ |

ಆ) ವಿಗ್ರಹಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಮಾಸ ನಾಮ ಲಿಖತ | (ಪಂಚಾನಾಂ) :

ಐದಕ್ಕೆ ವಿಗ್ರಹ ಮಾಡಿ, ಸಮಾಸನಾಮ ಸೂಚಿಸಿ :

Split and name the compound **any five** of the following :

(2×5=10)

- 1) ನೀಲಕಂಠಃ |
- 2) ಚಕ್ರಪಾಣಿಃ |
- 3) ನಿರ್ಮಲಜಲಾ |
- 4) ಉಪನದಿ |
- 5) ಸಪುತ್ರಃ |
- 6) ಉಪಕೂಲಮ್ |
- 7) ಪ್ರತ್ಯಹಮ್ |
- 8) ಯಥಾಶಕ್ತಿ |

VI. एक वाक्येन उत्तरं लिखत ।

(1×10=10)

- 1) मारीचः कः ?
- 2) मेनकया प्रेषिता अप्सरः स्त्रियः नाम ?
- 3) इन्द्रस्य सारथिः कः ?
- 4) शकुन्तला कस्य दुहिता ?
- 5) विदूषकस्य अपरं नाम ?
- 6) शतक्रतुः कः ?
- 7) दुष्यन्तः कस्य आश्रमे पुत्रं प्राजुवान् ?
- 8) अभिज्ञानशाकुन्तल नाटके कले अंकदा सन्धी.
- 9) सर्वदमनस्य वंशः कः ?
- 10) दूर्वासः कस्यै शापं दत्तवान् ?